

GUNNERSKE *Nytt*

GUNNARSKOGS BYGDELAGS TIDNING
FÖR ALLA MED KÄNSLA FÖR BYGDEN

Pris: 25:- NR 3:2012

Recept på läckra svamprätter, s 19

Höstnummer

Utställning på Hembygdsgården, s 17

Lyredssågen, s 20

Från ordförar'n

Sommaren som aldrig infann sig!

Turisterna – läs
kanotisterna – kom,
men inte sommaren.

Som i fjol har vi kört ut extraved till vindskydden för kanotisterna fast i tredubbel omfattning jämfört med en normalsäsong. Några incidenter har inträffat med kanotister inblandade bl a i Vårforsen. Vid ett annat tillfälle bröt en småbarnsfamilj upp från kanotturen uppenbarligen överraskade över det komplicerade kanotlivet och togs omhand av Larstomtpersonalen!?

Bygdelaget har inte något att göra med kanotuthyrningen. Det är Arvika Kanot & Turistcenter AB som står för den delen. Vårt uppdrag är i enlighet med avtal med Arvika kommun att sköta de nio kanotlägerplatserna. Det finns brister i informationen till kanotisterna som får konsekvenser i verkligheten. Vi kommer att ta kontakt med kanotuthyraren efter säsongen för att gå igenom vad som inte fungerat tillfredsställande.

Till något mer positivt!

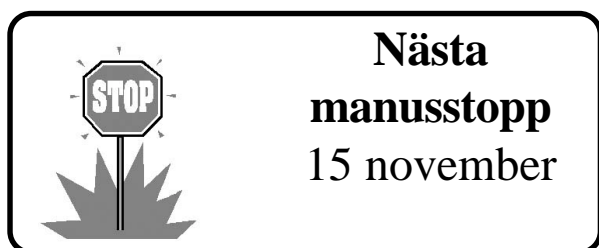
Efter några kvartal med befolkningsminskning toppar Gunnarskog statistiken för befolkningsutvecklingen 2:a kvartalet i år med största folkmängdsökningen i hela Arvika kommun inklusive stadsförsamlingarna.

Gunnarskog ökar med 11 personer bestående av födelseöverskott med 1 person och flyttningsnetto med 10 personer sammantaget +11 personer. Det har fötts 8 barn under perioden april-juni och vi har vid halvårsskiftet inte mindre än hela 12 födda barn.

Gunnarskog är vid halvårsskiftet återigen största kommundel utanför Arvika stad med 2038 innevånare.

Dä ni!

Willy Ekmark

GünnerskeNytt

Nummer 3, årgång 19, 2012

Ansvarig utgivare:

Willy Ekmark

Gunnarskogs Bygdelag

Tel 0570-771019

Bg: 5035-7847

För medl.avg Bg. 819-2460

Redaktionskommitte:

Willy Ekmark

Therese "Tess" Olsson

Anneli Karlsson

Jan-Olof Magnusson

Bo Eriksson

Märta-Lisa Magnusson

För annonsering kontakta Maja Olsson

Tel: 0570-77 00 96

Tvärud, 670 35 Gunnarskog

Annonspriser:

1/5 sida 375 kr

1/4 sida 550 kr

1/2 sida 825 kr

1/1 sida 1100 kr

Annonser kan även mailas direkt till:
jom.gillen@hotmail.com

Insändare, artiklar m.m mottages med tacksamhet!

epost: gunnarskogs.bygdelag@telia.com

hemsida: www.gunnarskog.nu

Utkommer med 4 nr/år

Upplaga denna gång 750 exemplar.
Medlemsavgiften är 100 kr för år 2012

Boende utanför Gunnarskog
som får tidningen per post kan prenumerera
på tidningen genom att sätta in 130 kr på
bankgiro 819-2460 (Swedbank)

Tidningen är politiskt och religiöst
obunden.

Framställd av:

Redaktör Jan-Olof Magnusson

e-post: jom.gillen@hotmail.com

Evenemang m.m.

29/9 Höstmarknad –
Försäljning av bygdens frukt o
grönt, loppmarknad och hemslöjd

24/11 Julmarknad –
Hemslöjd, tombola, servering.
Välkomna!

Från Årets Gûnnersking

Hej Gûnnerskinger! Nu vill jag tacka Er för den fantastiska utmärkelsen, Årets Gûnnersking, som jag fick i samband med Gûnnerskemårten. Den gjorde mej stolt och glad. Att jag inte sagt något tidigare, beror på att jag ville ha med detta i vår egen tidning.

Tack Martensalliansen och alla övriga. Och ett stort tack till Willy Ekmark och Märta-Lisa Magnusson för den fina intervjun och artikeln i Gûnnerskenytt.

Alf Danielsson.

Julmarknad

Järperuds bygdegård
3/11 kl 10-16

Adventsfest

Bortans IK:s damsektion
Tväruds gymnastiksal
25/11 kl 15

– Service med garanti –
TV stereo o hemelektronik
parabol o antenn

Lars-Erik Persson
Fallängsvägen 39
671 51 Arvika

Tfn: 0570-71 14 70
Mobil: 070-650 99 29

Bortans IK Olympia 70 år 2014

Styrelsen planerar att samla åren 1944-2014 i en jubileumsbok!

Har DU något som du tycker borde vara med? En händelse, ett minne, ett resultat, betydande person eller vad det kan vara!

Kontakta oss, gärna på mail:

Lars-Inge.Lilja@home.se

Röjningstävling Södra Värmland Röjsåg 1:a pris!

- * 1 lott/ha röjd ungskog
- * Period t.o.m 31/12 2012
- * I Mellanskogs regi eller själv (anmäl till Inspektorn)
- * Dragning vid årsmötet 2013

Kontakta Inspektör
Kjell-Åke Skogström
010-482 81 98

Annonser

KINNEKULLE HÄLSAN

VÅRD CENTRAL

Välkommen till Kinnekullehälsan

Vi bedriver vårdcentral i din egen hembygd Gunnarskog/Bogen. Det vill säga nära människorna. Du når oss på telefon 0570-727760. Vi ser helst att du ringer innan du kommer.

Öppettider:

Distriktssköterskemottagning

Måndag- torsdag: 8–17

Läkarmottagning

Tisdag- torsdag: 8–17

Telefontider:

Alla dagar i veckan: 8–17

Som listad patient betalar du samma pris som på alla andra vårdcentraler i Värmlands läns landsting.

VÄLKOMMEN !

*Skicka in material till Gûnnerske-nytt!
OBS. Kom ihåg att skriva ert namn!*

Hemlarmet nr 1

Välj ett riktigt bra inbrottslarm med
rökdetektorer = billig livförsäkring!

Ring vår säkerhetsrådgivare Peter Joensuu
för en kostnadsfri Safety Check och
larmpresentation.

Mobilnr: 070-5765874

Musikcafé i Fredros

Så är det dags igen att rapportera från ett av Fredros Bygdegårds arrangemang Musikcafé i sommar. Denna gång torsdagen den 19 juli utlovades countryrock med Angela Lidin och The Still Runners. Innan bandet kom till start var programmet inför ”fulla hus” fullspäckat med hörvärda inslag.

Det började med Ann-Britt Mossberg och det populära musikkrysset. Mellan varven dök ståuppkomikern Rustan Christiansson- kommen från Treskog- upp i olika skepnader till publikens förmöjelse.

*Rustan Christiansson underhåller publiken.
Foto: Willy Ekmark*

Husbandet Hunters utan Christina fann på råd och fyllde vakansen med Anders Brobyn Jonsson, som med sin vackra baryton var kvällens verkliga fullträff vokalt.

Dragspelande Anderssons, Oskar och Anders, tog publiken med storm i ”Drömmen om Elin”. Det märks bland publiken att man uppskattar god dragspelsmusik.

Före programstart och i pauserna minglar folk i den långa kön till mat- och dryckutbudet. Köket är effektivt och levererar smörgåsar och kaffebröd (hemlagat) mycket gott och prisvärt. Fredros Bygdegårdsförening imponerar vid varje tillfälle. De lyckas skapa en trivsam stämning och god underhållning på en plats som ligger utanför allfarvägen. Våra bordsgrannar kom från Hallsberg, Långvak och Lilleström. Flera av dem var återkommande gäster till Musikcaféet. Många av gästerna har anknytning till bygden på ett eller annat sätt och uppskattar att det skapas mötesplatser på det här sättet.

Så till kvällens huvudnummer, countryrock med The Still Runners. Bandet gjorde ingen countryrock-älskare besviken. Publiken njöt i full skala och det kändes som om gamla Folkets Hus i Fredros skälvde till ett ögonblick i sina grundvalar inför det välkända countrymusikdunket.

Medan dimman låg lågt över Stortreen åkte vi hem i den blöta sommarkvällen fullt nöjda och ännu en Musikcaféerfarenhet rikare.

Willy Ekmark

ICA
nära

Thybergs

Årbotten TEL. 320 43

VÄLKOMMEN

Öppettider:
Måndag - Fredag 9–19
Lördag: 9–15

Tema Bogen: Hemvändardag

Lördag 14 juli var det återigen hemvändardag i Bogen. Det blev en upprepning av succén från i fjol, då Bogens bygdegårdsförening för första gången anordnade en hemvändardag och inte mindre än 250 personer kom. Det ska ses i ljuset av en permanent befolkning i Bogen på ca. 30 personer! I år såldes 237 inträdesbiljetter till aktiviteterna vid bygdegården som omfattade underhållning med sång och musik av trubadurparet Ingela & Gert, historieberättande av Leif "Julia" Johansson och föredrag av Bogens superkändis, rallyföraren Petter Solberg.

På programmet fanns också tipspromenad till fots eller i lövad traktorkärra, pilkastning och stylvång. Utanför bygdegården trängdes festligt röriga loppis-bord med handarbetsbodars pryldigt staplade grytlappar, lovikavantar och hemvävda handdukar. Inne kunde man köpa kaffe med smörgås, nygräddade våfflor och varmkorv. Bilar var parkerade längs vägen så långt ögat kunde nå och det regnade ovanligt lite just den här dagen.

Hemvändardagen inleddes med en högtidsstund i Bogens kyrka där Ulla Gustafsson, initiativtagare till evenemanget och kassör i Bogens bygdegårdsförening, hälsade välkommen. Pensionerade kyrkoherden Lennart Nilsson talade om minnets betydelse i våra liv, om vårt behov av mötesplatser och om den gemenskapskänsla hembygden skapar trots att vi alla är så olika.

Efter andakten i den vackra röda träkyrkan, som varit konfirmationskyrka för i stort sett alla hemvändare, var det kyrkogårdsvandring med vaktmästare Lars Risberg som berättade om kyrkogårdens förflutna - också kyrkogårdar har en historia. Risberg beskrev hur man begravde folk förr i tiden, berättade att man sedan kyrkan invigdes 1850 har begravt i allt 1943 personer och upplyste att "det är plats till ytterligare 300, men sen måste vi bygga ut". Han talade också om försvenskningen av finnarna i Bogen som slog igenom också på gravstenarna, där alla efternamn är svenska trots att många under stenarna haft finskt påbrå. Att det finns så många rönnar på Bogens kyrkogård är däremot, enligt Risberg, en hyllning till traktens finskättlingar. I finsk folktro är rönnen ett heligt träd.

*Ulla Gustafsson,
initiativtagare till
hemvändardagen.*

En av de som deltog i kyrkogårdsvandringen var Inger Beate Maurbakken från Västerås. Hennes föräldrar hette Signe och Axel Engelbrektson och hade en gång i tiden affär i Bogen. I slutet av 50-talet var Inger barnflicka hos tidigare prästparet i Bogen, Per och Kellaug Nordsjö, och det var också Nordsjö som senare vigde Inger och hennes norske man.

- Jag ville väldigt gärna komma till första hemvändardagen i fjol, sa Inger, men kunde inte. Det är svårt med transport hit upp, och jag har inte egen bil längre. Men jag ville absolut hit idag och fick hjälp av norska släktingar. Den här dagen betyder väldigt mycket för mig.

*Inger Beate Maurbakken, kom från
Västerås.*

Familjen Höglund i Bogen

Med på kyrkogårdsvandringen var också syskonen Evert, Elizabeth, Sven och Bengt Höglund, alla utvandrare från Bogen till Norge. Elisabet är rådgivare i samlivsfrågor för ungdomar i Oslo och bröderna arbetar inom transportsektorn. Äldste brodern Ernst, som också flyttat till Norge, kunde inte komma till hemvändardagen. Bengt har byggt en sommarstuga på föräldrahemmets tomt i Mitandersfors som blivit samlingspunkt för syskonen Höglund när de är hemma i Sverige.

-Hemvändardagen betyder mycket för hela Bogen, säger Bengt. -Vi får träffas och prata med varandra. Men snart är det inte många kvar här. Norrmännen köper upp husen och det tycker jag är bra, även om de trissar upp priserna, för nu står husen åtminstone inte och förfaller. Tack vare Petter Solberg har vi fått bra telekommunikationer, så nu går det också att kommunicera med omvärlden häruppe.

Utanför hembygdsgården stod Marianne Augustson, näst yngst i en syskoskara på 12, inkluderande Bogens genom tiderna mest kände son, innehavaren av OS-medalj i skidskytte, John Guttke. Marianne, som bor i Charlottenberg och tagit med sig handarbete till försäljning på hemvändardagen berättar gärna historier om sin berömda bror. - Han var väldigt snäll mot mig. Självt ville han inte äta mediciner men när jag blev sjuk var han noga med att jag tog mina. Bara en gång var han arg på mig. Det var när jag ville lära mig spela 'Nidälven' och lånade hans dragspel utan att fråga om lov först. Da vart han väldigt onn på mig!

Vid ett bord i kafeterian satt prisbelönta ikonmålarskan och tidigare prästfrun i Bogen, Kjellaug Nordsjö. -Vi trivdes väldigt bra i Bogen, säger hon och minns hur ovant mycket var när hon och hennes man Per flyttade från Norge till den lediga prästgården i Bogen i slutet av 50-talet. "Han brukade säga 'det gör ikke noe om vi nordmenn dommer os lite, for di tilgir os det her'" säger Kjellaug, som bland goda minnen också framhäver de goda rågsikteakorna som kvinnorna i Bogen bakade. Sonen Pål, som följt med sin mamma på hemvändardagen, berättade att "pappa ville begravas här i Bogen, för det var den vackraste platsen på jorden tyckte han".

Kjellaug Nordsjö och sonen Pål.

Hemvändardagen i Bogen bjöd på spännande upplevelser och möten med intressanta människor. Också för besökande utan förankring i Bogen.

Text och foto: Märta-Lisa Magnusson

Tema Bogen: Prästen som byggde en bil

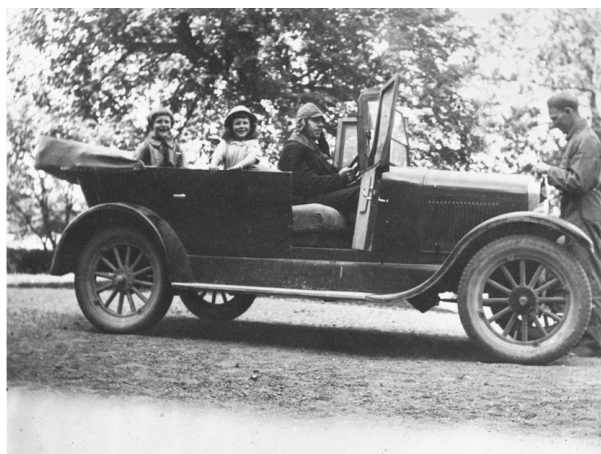
Från Egil Skog – boende i Huskvarna men med rötter i Axland Bogen – har inkommit ett bidrag i form av en gammal tidnings-artikel ”Ett märkligt bilbygge för ett halvsekel sedan”. Artikeln har varit publicerad i den tidens Veteranbilstidning (troligen på 1970-talet). Författaren Sören Kjerrud är avliden men genom Skog har redaktionen fått tillåtelse av K:s anhöriga att göra ett referat av artikeln.

I maj 1920 kom Erik Johan Kjerrud till dåvarande Bogens församling som nybliven komminister. Bogens församling omfattade vid den tiden ca 300 själar. Förutom sin församlingstjänst skötte komministern även det till kyrkan hörande jordbruket där hans egen häst Pålle kom till stor nytta. Allmänna kommunikationer till och från Bogen fanns inte. Häst och cykel räckte inte långt tyckte Kjerrud som längtade efter en egen bil. Pengar att köpa bil för hade han inte. Eftersom han var en driftig och även praktiskt begåvad man beslöt han sig för att tillverka bilen själv.

Motor, transmission, axlar och hjul köptes från en bilhandlare i Arvika. Delarna kom från dåtidens T-Ford. Ramen tillverkades för hand av standardprofiler. Verktygen bestod av fälttässa, bågfil och nithammare. Montering gjordes i en närbelägen lada.

Karossen helt i björk tillverkades på vinden till prästgården. När den var färdig och skulle tas ut från vinden fick man slå ut fönsterkarmarna och fira ner den längs en stege. När karossen kommit på plats återstod arbetet med inredning, sufflett och lackering. Vid den här laget hade Kjerrud fått tjänst som kyrkoherde i Kroppa i östra Värmland utanför Filipstad.

En sommarnatt i juni 1927 körde Kjerrud utan körkort, sittande på en trälåda i sitt eget halvfärdiga och obesiktigade fordon de 20 milen från Bogen till Kroppa. Nu vidtog slutarbetet med tapetsering, sadelmakeri och lackering. Under hösten samma år stod bilen färdig lackerad i mörkblå Duco-lack.

Ett mästerverk av prästen i Bogen – bilen ”Kjerrud.”

Efter två års möda kunde den praktiske och enwise prästmannen/konstruktören och bilbyggaren stolt bege sig till Filipstad och få bilen besiktigad, samtidigt som han körde upp för körkort.

I sju år användes ”Kjerrud Special” som bl a var särskilt lämplig för dåliga vägar pga sin rejäla frigånghöjd. 1934 ställdes bilen undan och så småningom ”plockades” den på däck mm.

I maj 1946 avled den bilbyggande kontraktsprosten E. J. Kjerrud. Hans bilintresse har gått vidare i släkten till söner och barnbarn.

Willy Ekmark

Orsak och verkan

Utanför Bogens kyrka bromsar ett flott vrålåk in. Ur stiger en ”herreman” och säger till gamle skogsarbetaren Per i Lia, som står stödd mot körrgårdsmuren.

H: – Det var allt en väldigt liten kyrka ni har!

P: – Ja, men dä ä allt e litta församling åg.

H: – Då blir det väl inte många begravningar här under ett år.

P: (eftertänksamt) –Nää, dä är inte fler än di som dör dä.

(ur Vaxholms Tidning 5 mars 1954)

Inskickat av Egil Skog, Huskvarna

J-Os spalt: En nybesiktad bil

Grå Opel Kapitän -61

Jag köpte bilen av Håkan i Lia 1970. Den kostade 600 kr och då ingick rostiga framskärmar och en utsliten kardanknut. När jag kom hem med grannlåten vidtog lite småputs som innefattade förstärkning av framskärmar med gasbinda och spackel. En kaffeburk virades runt avgasröret och plötsligt kunde man föra samtal inne i kupén.

Så en dag skulle jag åka in till bilprovningen med min fashionabla Kapitän. På den tiden var det inte frågan om petitesseer som ojämn bromsverkan och höga avgasvärden. Nej då. För bilprovaren var bromsrören viktigast, dvs att de sprack när han trampade på pedalen. Det hade utgått ett påbud att bilar med dåliga bromsrör skulle ha körförbud och att utfärda körförbud mårde bilprovare väldigt gott av. Så jävlar vad de klämde i. Fast efteråt fick de förstås torka bromsolja på golvet. Jag ”pratade väl” med bilprovaren så att han blev på gott humör och min Kapitän slank igenom, om än på nåder. Jag fick lova honom att rätta till några småsaker bara.

En vecka senare var det dans i Åmotparken och dit skulle jag förstås. Jag tankade tio liter bensin hos Svensson och gled iväg västerut. Efter några varv i Charlottenberg åkte jag ner mot Rv 61. Precis när jag kom ut på 61:an upptäckte jag två människor vid väggkanten. Jag stannade och backade tillbaka. Två flickor kom springande och frågade om de kunde få åka med till Åmot. ”Det är bare och sätte sig i” sa jag. Båda snyggingarna satte sig i baksätet, vilket jag tyckte var lite dumt. ”Di får flötte unna sånt som ä i vägen” sa jag. ”Äh då går att bra” sa den mörkhåriga och flyttade ner en påse på golvet. Det klirrade så mysigt tyckte jag. Så körde jag iväg och började konversera. De var från Eda och var glada att ha fått lift.

Det artade sig till en trevlig resa, men säj den glädje som varar. När jag kört hundra meter blev jag omkörd av en Volvo. Det var inte vilken Volvo som helst – det var en snutbil! Och inte vilka snutar som helst – det var Länstrafikgruppen! *Flygande besiktning. Oj, oj, oj...*

Nu skulle de besikta bilen och fast jag visade papper på att den var nybesiktad och godkänd gick de till verket med en skrämmande iver. De

En sådan fast grå.

Foto: Archiev Jansen

ryckte och slet i framvagnen och mätte däckens mönster-djup och provade bromsar – att handbromsvajern höll var ett under! Så skulle ena snuten prova tutan. Det var dåligt ljud i den, den lät som en öl-rap. Snuten lade sig på asfalten och stack in en hand där signalhornet borde sitta. Där var det tomt så han stack in trynet under bilen och konstaterade att ”Signalhornet hänger i kablaget och ligger och släpar på marken!

När de noterat och summerat visade det sig att de hittat 21 fel på min nybesiktade Kapitän. Ena snuten sa, ”Bromsarna är bra så du klarar dig undan körförbud. Nu får du köra till närmsta verkstad och åtgärda de här felen!”

De for iväg och jag kunde äntligen andas ut.

Eftersom ingen verkstad hade öppet så här sent åkte vi vidare till Åmotsparken.

En vecka senare körde min vän Ingemar bilen nerför en slänt på torget i Charlottenberg. Vi flög några meter och vid landningen hoppade baksätet upp i taket. Fjädringen hade nämligen gått rätt genom golvet!

Efter detta lade jag ner planerna på renovering och sålde den slitne Kapitänen till en bekant som prutade ner den till trehundra kronor. Det måste ha varit hans lyckodag.

Men, en del blir visst aldrig nöjda för nästa gång vi möttes sa han: ”Dä va att väldigt möe fel på denna bil du!”

Jan-Olof Magnusson

Vågrätt

1. Innebär trångt i stan i höst.
13. Kan både fattiga och rika leva på.
14. Ligger bortom Bosporen.
15. Lär eder kunna.
16. Karl Thorsson.
17. Dryck.
18. Gjorde töser förr.
20. Sort.
21. Viol är en sådan.
23. Vadarfågel.
25. Jazzort i Uppland.
26. Vanligt från hörselskadad.
27. Förlika.
28. Kan hållas.
29. F.d. tidning.
30. Lär man kunna bli om nosen.
31. Betalt.
34. Var Benjamin.
35. Vanligt i firmanamn.
36. Kan vara en del av brudutstyrelsen.
37. Vera Svensson.
38. Klarade väl studenten.
40. Bristvara för många.
41. Evighetsblommorna.
44. Viss förteckning.

Lodrätt

1. Spelas av lekmän.
2. Rivning kan man väl kalla så.
3. Kan en gäre ihop må ljuge her.
4. Åter.
5. Övernatta.
6. Går en hel del.
7. Företog ”den långa marschen”.
8. Generera.
9. Reducera priset.
10. Tågrestaurang.
11. Väldigt liten kassabrist.
12. Måste väl innehålla en del sömn.
19. Innehåller skapelsen.
20. Fruktrådet.
22. Finns i furuskog.
24. Mansnamn som kan kopplas till fasa.
29. Sôppas envis kan en være her.
30. Lär vara arga ibland.
32. Taubefru.
33. Troligt bonresultat.
34. Kan en felle bli her om en ha förätsä.
39. Gjorde flickor förr.
40. Udda tal i Närke.
42. Leveransrotköp.
43. Pronomen.

Landsbygdsföretagare i samverkan

Vi utför byggarbeten, anläggningsarbeten, målning, skogsarbeten, flyttning, gräsröjning.

Vi har traktorer, grävare m.m.
Farmartjänst gör tjänst i stort och smått!
Behöver du hjälp – ring farmartjänst!

Per-Åke Adolfsson	77 01 06
Rolf Nordling	325 45
Anders Bäcklin	342 49

***Du har väl inte missat
vår blåbärsglögg!!***

Välkommen att provsmaka under någon av
höstens marknader.

www.olivlunden.dinstudio.se

Tfn: 0705-297911